

UTFRÅGNINGAR I EUROPAPARLAMENTET
SVAR PÅ FRÅGOR TILL DEN NOMINERADE
KOMMISSIONSLEDAMOTEN

Ján Figel'

(Utbildning, kultur och mångspråkighet)

Del A – Allmänna frågor

I. Personligt och yrkesmässigt

1. *Vilka aspekter av dina personliga kvalifikationer och yrkeserfarenhet anser du ha varit särskilt relevanta för din nominering och för din eventuella roll som kommissionsledamot?*

Jag anser att uppdraget som ledamot av kommissionen är politiskt. Genom uppdraget vill jag fortsätta i mina ansträngningar att främja de grundläggande och universella värdena frihet, rättvisa och rättssamhälle samt en politik som syftar till att främja det mänskliga livets värdighet och allmännyttan. Europa bör genom sina fördrag, institutioner och politiska åtgärder överbrygga sitt förflutnas splittringar och tragedier.

När det gäller min yrkeserfarenhet har jag sedan 1992 deltagit aktivt i den slovakiska politiken och vid flera tillfällen valts in i det slovakiska parlamentet – Republiken Slovakien nationalråd. Sedan 1993 har jag arbetat aktivt med Slovakien utrikespolitik, särskilt den europeiska delen av den. I många år har jag varit ledamot av Europarådets parlamentariska församling och dess olika utskott. En särskilt aktiv och krävande period inträdde efter september 1998 när jag blev Slovakien chefsförhandlare i anslutningsförhandlingarna med EU. Jag var ledamot i Europeiska konventet, och från och med maj 2003 har jag vunnit erfarenheter som observatör i Europaparlamentet. Sedan den 1 maj 2004 har jag varit ledamot av kommissionen knuten till näringsliv och informationssamhälle. Denna tid har låtit mig få direkt erfarenhet av Europeiska kommissionen från insidan och dessutom låtit mig samarbeta med de andra institutionerna.

Jag vill sätta all min erfarenhet och all den tillit jag vunnit på hemmaplan och i unionens institutioner och medlemsstater i arbete för den utvidgade unionen och dess nya kommission. Alla dessa år har handlat om yrkeskunnande på många områden, lagarbete och ansvar. Jag är övertygad om att kommissionen alltid kommer att ha ett behov av dessa egenskaper.

Min yrkesbakgrund innan jag aktivt gav mig in i politiken var inom forskning och utveckling av kraftelektronik. Åren 1995–2000 föreläste jag i internationella relationer vid Trnavas universitet.

Som ledamot av kommissionen från en ny medlemsstat ser jag den senaste utvidgningen som en viktig milstolpe i den europeiska integrationen. Den utgör slutet på den period som började med Berlinmurens och järnridåns fall och ledde oss mot ett fritt, enat och odelat Europa. Jag ser den europeiska integrationen som en fråga som inte bara är ekonomisk eller geografisk. Det är också en fråga om värderingar, civilisation och kulturarv. Detta är min fasta övertygelse, som jag anser har alldeles särskild betydelse för mitt framtida ansvarsområde.

II. Oberoende

2. *Hur skulle du beskriva din skyldighet att vara oberoende i ditt arbete, och hur avser du konkret att tillämpa denna princip?*

Som ledamot av kommissionen instämmer jag fullständigt i principerna i artikel 213.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Jag kommer också att vidta alla försiktighetsåtgärder som krävs för att undvika eventuella intressekonflikter i min ämbetsutövning.

Som jag ser det omfattar ”gemenskapens allmänna intresse” i en viss fråga alla tänkbara berörda parter, oavsett varför de är berörda (för att de är knutna till en viss stat, region, bransch e.d.). Att lyssna på de berörda parterna innan man fattar beslut har därför alltid varit kommissionens ledstjärna. Denna metod har bidragit till en lämplig avvägning, utan att externa intressen i otillbörlig mån kunnat påverka beslutsfattandet.

Jag kommer att tillämpa dessa principer strängt i mitt dagliga arbete som ledamot av kommissionen.

3. *Kan du detaljerat redovisa dina aktuella affärsmässiga, ekonomiska och politiska intressen och uppdrag, och eventuella andra engagemang som kan kollidera med dina kommande arbetsuppgifter?*

Jag stöder fullständigt de etiska reglerna för ledamöter av kommissionen. Därför kommer jag under min mandatperiod att stå till kommissionens odelade förfogande. Jag har ingen aktiv post eller funktion i något politiskt parti.

Jag har inga affärsmässiga eller ekonomiska intressen eller andra åtaganden som kan komma i konflikt med mina plikter som ledamot av kommissionen. Jag är helt och fullt redo att uppge alla mina åtaganden i enlighet med de etiska reglerna för ledamöter av kommissionen. Jag har redan lämnat min intressedeklaration till den nuvarande ordföranden och är beredd att göra det igen när jag inleder min tjänstgöring efter november 2004 eller närhelst något förhållande ändras under min ämbetsperiod.

Jag är helt införstådd med att deklARATIONEN granskas under ordförandens ansvar och att den offentliggörs. Jag anser detta som en förutsättning för att skapa fullständig insyn i institutionerna och säkerställa trovärdigheten hos dem som har ett politiskt uppdrag.

III. Europeiska unionens framtid

4. *Det är tydligt att innan fördraget om konstitutionen har ratificerats är kommissionen och dess ledamöter bundna av de existerande fördragen.*

Men när nu fördraget om konstitutionen har antagits, vilka åtgärder anser du att kommissionen redan nu kan vidta, utan att vänta på den formella ratificeringen?

Efter undertecknandet av fördraget om konstitutionen kommer tonvikten de närmaste två åren att ligga på ratificeringen. Det är främst de nationella regeringarnas ansvar att avsluta den processen med framgång. Emellertid är det kommissionens plikt att informera allmänheten om alla aspekter av den europeiska integrationen. Därför bör kommissionen också satsa på att informera de europeiska medborgarna på ett tydligt och objektivt sätt om vad konstitutionen innebär, utan att otillbörligen lägga sig i de nationella debatterna.

När nyheterna i konstitutionen kräver genomförandeåtgärder måste dessa i allmänhet antas med utgångspunkt i ett förslag från kommissionen. Därför bör kommissionen inleda de nödvändiga förberedelserna. Detta sägs uttryckligen i en förklaring från regeringskonferensen enligt vilken kommissionen, den höga företrädaren och medlemsstaterna skall inrätta en europeisk avdelning för yttre åtgärder. Det finns också andra områden där förberedelserna kan inledas redan nu, bl.a. i fråga om att förstärka EU:s ungdomspolitik för att uppmuntra ungdomar att delta i demokratin i Europa.

5. Lissabonstrategin är en tioårsstrategi som ska göra EU till världens mest dynamiska, konkurrenskraftiga och hållbara ekonomi till år 2010. Lissabonstrategin vilar på tre pelare för hållbar utveckling: ekonomi, socialpolitik och miljö. Ditt mandat löper fram till just år 2010. Vad skulle du göra som kommissionsledamot för att snabba upp framstegen mot Lissabonmålen, och vilka anser du vara de högst prioriterade åtgärderna?

I Lissabon 2000 föresatte sig EU att bli den mest dynamiska och konkurrenskraftiga kunskapsbaserade ekonomin i världen senast år 2010. Efter fyra år av tillämpning av strategin på EU-nivå och nationell nivå är resultaten blandade. Lissabonstrategin har gett unionen ett redskap för politisk styrning och en lämplig plattform för att nå sina mål. Å andra sidan måste vi idag erkänna att vi inte uppnår vårt allmänna mål.

Lissabonstrategin är och måste förbli högprioriterad av kommissionen, Europaparlamentet och medlemsstaterna. Nästa kommission bör prioritera att påskynda strukturella ekonomiska reformer. Utan en konkurrenskraftig ekonomi kan vi inte nå våra mål i fråga om ekonomi, samhälle, utbildning och miljö. Vi måste se till att all EU-politik bidrar till att stärka det europeiska näringslivets konkurrenskraft.

Det bör råda mer samstämmighet mellan den europeiska och den nationella nivån. En grundlig bedömning av hur Lissabonstrategin har fungerat visar att gapen mellan mål och resultat också beror på bristande politisk vilja att omsätta Lissabonmålen i handling och resultat.

Nästa år har vi kommit halvvägs i Lissabonstrategin, och det är ett naturligt tillfälle att sammanfatta EU:s framsteg mot målen för 2010. Vid Europeiska rådets möte nästa vår bör man alltså inte bara sammanfatta läget utan också göra en omfattande översyn av strategin för att ge den ny fart. Jag vill inte föregripa överläggningarna i kommissionen, men personligen anser jag att ansträngningarna bör inriktas på några av följande frågor:

- Att öka inriktningen på strategiska prioriteringar i den långa lista över mål och resultat med anknytning till Lissabonstrategin, med utgångspunkt av en noggrann bedömning av de ekonomiska förhållandena i EU och internationellt.
- Att samtidigt utnyttja de möjligheter som utvidgningen innebär och bygga vidare på befintliga starka sidor. Att integrera de nya medlemsstaterna på bästa sätt i reformprocessen är både en utmaning och en del av lösningen. Utvidgningen handlar om möjligheter och utmaningar.
- Att utveckla utbildningssystem av högsta möjliga kvalitet och effektivitet. Den viktigaste resursen är människorna. Därför bör vi uppmuntra och främja utbildningsreformer, livslångt lärande och investeringar i kunskap (t.ex. forskning och innovation) eftersom de torde ge bäst utdelning på lång sikt. Om inte EU påskyndar sina satsningar på reform av utbildningsväsendet kommer Lissabonmålen inte att uppfyllas.
- Att fullborda den inre marknaden, att förbättra klimatet för näringsliv och konkurrenskraft och att öka ansträngningarna för att åstadkomma reformer på arbetsmarknaden med fullständig rörlighet. Bättre lagstiftning är också en del av lösningen.
- Att kartlägga förbättrade kommunikationsverktyg och nya kanaler så att de berörda parterna kan medverka på bästa sätt. För att Lissabonstrategin skall kunna lyckas måste alla ge sitt stöd, inklusive medborgarna, arbetsmarknadens parter och andra berörda.

6. Hur avser du att förbättra kommissionens image gentemot allmänheten?

Opinionsundersökningar visar att allmänheten har ett förhållandevis stabilt och gott förtroende för EU-institutionerna. Valdeltagandet i valen till Europaparlamentet, i synnerhet i de nya medlemsstaterna, visar att avsevärda förbättringar kan och bör göras. Jag är beredd att utträtta följande för att förbättra kommunikationen till allmänheten:

- Att vara mer personligt delaktig i den nationella debatten i mitt hemland. Jag är redo att bli kommissionens ”ansikte utåt” och så mycket som möjligt presentera kommissionens program och initiativ i mitt hemland. Denna verksamhet kommer att inriktas på att ge medborgaren en bättre uppfattning om kommissionens funktion och ansvar. Jag anser att eftersom kommissionen och medlemsstaterna delar på ansvaret för EU:s beslutsprocess och genomförandet av besluten, har de också ett delat ansvar för att redogöra för dem inför allmänheten.
- Att sörja för bättre kommunikation kring kommissionens initiativ. Inom mitt ansvarsområde kommer jag att satsa på att göra kommunikationen till en integrerad del av beslutsfattanden, och kommunikationsstrategier kommer att utarbetas för att komplettera alla väsentliga politiska initiativ. Informationskampanjer bör genomföras för de viktigaste frågorna.
- Att använda moderna kommunikationsmedel mer och effektivare. Jag avser att effektivare använda alla befintliga kommunikationsmedel, bl.a. Internet och audiovisuella och elektroniska medier. Jag räknar med att de nyinstallerade faciliteterna i Berlaymont-byggnaden kommer att vara till stor hjälp och de bör utnyttjas till fullo.

- Att ha nära kontakter med de ackrediterade journalisterna i presskåren och medierna i medlemsstaterna. Kommissionens representationer i medlemsstaterna med sin kommunikationskapacitet kommer att spela en viktig roll i detta avseenden, och de bör förstärkas.
- Att fullgöra min politiska skyldighet att kommunicera direkt med medborgarna. Jag anser att det är en oerhört viktig del i en kommissionsledamots arbete att vara redo och öppen för dialog med medborgarna.

IV. Demokratisk redovisningsskyldighet gentemot Europaparlamentet

7. Hur ser du på din redovisningsskyldighet gentemot Europaparlamentet?

Europaparlamentet företräder alla medlemsstaternas medborgare. Det är EU:s enda direktvalda institution. Europaparlamentet måste tillstyrka utnämningen av kommissionens som helhet. Därför är det av grundläggande politisk betydelse att de enskilda ledamöterna och hela kollegiet i kommissionen har en redovisningsskyldighet gentemot Europaparlamentet, i synnerhet för att göra Europeiska unionen mer demokratisk.

Som f.d. ledamot av mitt nationella parlament och f.d. observatör i Europaparlamentet har jag en god förståelse för parlamentets behov och ansvar. Jag betraktar parlamentet som kommissionens naturliga bundsförvant. Detta innebär mycket daglig dialog som grundval för ett konstruktivt politiskt samarbete mellan de två institutionerna. Jag tror att Europaparlamentet och kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta väl. Europaparlamentet fortsätter att driva på den europeiska integrationen och verkar för att föra EU närmare medborgarna. Jag vill upprätthålla en regelbunden dialog med de berörda utskotten, de föredragande och de politiska gruppernas samordnare. Jag delar fullständigt José Manuel Barrosos engagemang för ett partnerskap med parlamentet.

Jag respekterar och kommer att följa kommissionens befintliga åtaganden enligt ramavtalet om relationerna mellan Europaparlamentet och kommissionen av den 5 juli 2000, vilket går ut på att stärka kommissionens ansvar, befästa den konstruktiva dialogen och det politiska samarbetet samt förbättra informationsflödet. Särskilt stöder jag principen om att varje ledamot av kommissionen tar det politiska ansvaret för åtgärder på sitt kompetensområde, utan att det påverkar principen om kommissionens kollegiala ansvar.

a. Från rent politisk synpunkt: anser du att om en utfrågning leder till ett negativt resultat så bör den föreslagna kommissionsledamoten dra tillbaka sin kandidatur?

Jag betraktar utfrågningarna som ett mycket viktigt och allvarligt led i upprättandet av min redovisningsskyldighet gentemot parlamentet. Utfrågningarna är det första viktiga tillfället att skapa ett gott arbetsklimat med de olika parlamentsutskotten i en anda av ömsesidig tillit och respekt.

Om parlamentet uttrycker sitt misstroende är det den nominerade kommissionsledamoten eller kommissionens ordförande som bör dra lämpliga slutsatser. Jag anser att det bör leda till att ledamoten drar tillbaka sin kandidatur.

Jag godtar principen enligt det gällande ramavtalet att kommissionens ordförande kan be en ledamot av kommissionen att avgå om utfrågningen ger ett negativt resultat och parlamentet uttrycker sitt misstroende för den aktuella kandidaten. Dessutom stöder jag José Manuel Barrosos inställning att han inte kommer att tveka att be en ledamot av kommissionen att avgå om denne är tydligt lågpresterande eller inte uppfyller sina skyldigheter enligt fördraget.

b. I vilken utsträckning anser du dig ansvarig för svar från dina tjänstemän till parlamentet på frågor från utskottet för framställningar eller andra ansvariga utskott? I vilken utsträckning anser du dig ansvarig för att förklara eller motivera kommissionens tidigare agerande, eller brist på agerande?

Jag är helt medveten om ramavtalet om relationerna mellan Europaparlamentet och kommissionen enligt vilket varje ledamot av kommissionen skall ta det politiska ansvaret för agerande på det område som han eller hon har ansvaret för (punkt 9).

Bortsett från en ledamots politiska ansvar för verksamheten inom hans eller hennes generaldirektorat är jag medveten om att det finns fall när hans eller hennes personliga ansvar berörs

- när ledamoten bryter mot reglerna om kollegialitet,
- när han eller hon personligen betar sig otillbörligt,
- när ledamoten inte uppnår tillräcklig skicklighet i sitt arbete.

När jag inleder min ämbetsutövning kommer jag att be mina avdelningar att ge mig en fullständig föredragning av mitt områdes omfattning, ansvar, problem och risker. Om problem framkommer eller jag ombeds motivera eller förklara kommissionens tidigare agerande skulle jag bedöma läget och om nödvändigt vidta de åtgärder som står i min makt för att snabbt avhjälpa läget. Det är av yttersta vikt att hålla parlamentet underrättat om väsentliga ändringar och anpassningar, särskilt om nya åtgärder syftar till att råda bot på det tidigare läget.

c. Hur uppfattar du begreppet politiskt ansvar gentemot parlamentet för ditt (dina) generaldirektorats aktiviteter? Vilka åtgärder ämnar du vidta för att tillse att ditt (dina) generaldirektorat är välskött(a)?

Som jag sade i svaret på fråga 7 b definieras i ramavtalet om relationerna mellan Europaparlamentet och kommissionen kommissionsledamotens politiska ansvar för agerande på de områden som han eller hon har ansvaret för.

Samtidigt är generaldirektören ansvarig inför sin ledamot och inför kommissionen som helhet för det korrekta genomförandet av de riktlinjer som ledamoten och kollegiet anger, i synnerhet förvaltningen av generaldirektoratet eller tjänstegrenen enligt den ansvarsfördelning som följer av tjänsteföreskrifterna, budgetförordningen, handläggningsreglerna och de andra bestämmelser som fastställts inom ramen för den administrativa och ekonomiska reformen av kommissionen. Det bör dock framhållas att förhållandet mellan ledamöterna av

kommissionen och deras generaldirektorat först och främst bygger på lojalitet, förtroende och öppenhet.

Förutom de åtgärder som skisserades i föregående svar (fullständig föredragning om ansvar, problem och risker med det dagliga arbetet i de generaldirektorat som jag har ansvaret för) kommer jag att strikt tillämpa de etiska reglerna, tillämpliga redovisningsnormer och rutiner för sund ekonomisk förvaltning. Jag har för avsikt att hålla regelbundna möten med ledningen för de olika generaldirektoraten om de viktigaste politiska och administrativa frågorna. Jag kommer att vägledas av de bästa lösningarna på kommissionen. Där det behövs kommer jag också att göra vad som krävs för att avhjälpa alla svagheter i förvaltningen.

8. *Hur viktigt anser du det är att implementera samarbetet mellan institutionerna (kommissionen-parlamentet), särskilt med de relevanta parlamentsutskotten i ditt kompetensområde? Vad innebär öppenhet för dig i denna nya situation, när det gäller lagstiftningsförfarandet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen, och i allmänhet när det gäller relationerna mellan institutionerna?*

Jag anser att samarbete mellan institutionerna är en förutsättning för att EU:s institutionella system skall fungera. Samarbetet bör bygga på öppenhet, insyn, ömsesidigt förtroende, effektivitet, ständig dialog, regelbundna rapporter och informationsutbyte.

Mitt mål är att befästa och förbättra relationerna mellan ledamöterna av kommissionen och ledamöterna i parlamentets utskott, såväl när det gäller dialog, närvaro och informationsutbyte som när det gäller att ta utskottets synpunkter i beaktande. Jag vill åta mig att närvara vid utskottens möten på inbjudan eller på mitt eget initiativ, så regelbundet som möjligt. Som jag redan nämnt i mitt svar på fråga 7 anser jag att det är viktigt för dialogen mellan institutionerna att jag håller parlamentsutskotten underrättade om utvecklingen i rådet.

Jag vill ha ett regelbundet informationsutbyte med parlamentets utskott, särskilt när det gäller att lämna nödvändiga upplysningar under budget- och ansvarsfrihetsförfarandena.

Genom insyn kan medborgarna delta mer aktivt i beslutsprocessen, och förvaltningen får större legitimitet och är mer ansvarig inför medborgarna. Tillämpningen av insynsprincipen är viktig för att förbättra lagstiftnings kvaliteten och för att förverkliga principerna om demokratisk legitimitet, subsidiaritet, proportionalitet och rättssäkerhet. Därför anser jag att det är av yttersta vikt att hålla de övriga institutionerna underrättade om kommissionens arbete under alla skeden i lagstiftningsprocessen.

Jag anser att ramavtalet har lett till ett omfattande informationsflöde till Europaparlamentet, vilket är en förutsättning för det politiska samarbetet mellan de två institutionerna. Jag är fast besluten att tillämpa ramavtalet korrekt.

V. Ett integrerat jämställdhetsperspektiv

9. *Vilka konkreta åtgärder anser du nödvändiga för att tillse att ett integrerat jämställdhetsperspektiv genomförs i ditt politikområde? Har du en politisk strategi, och vilka ekonomiska och mänskliga resurser anser du behövs för att integrera jämställdheten inom ditt område?*

Jag är beredd att följa och tillämpa skyldigheten att undanröja ojämlikheter och främja jämställdhet i alla led av gemenskapens verksamhet i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (artiklarna 2 och 3). Därför bör ett jämställdhetsperspektiv integreras på alla politikområden och i alla led av beslutsprocessen. Detta synsätt har börjat tillämpas tillsammans med särskilda åtgärder både i medlemsstaterna och på EU-nivå. Detta dubbla tillvägagångssätt har redan arbetats in i de styrande handlingarna för flera EU-processer, såsom den europeiska sysselsättningsstrategin, processen för social integration, forskningspolitiken, strukturfonderna och utvecklingsarbetet.

Jag tänker bygga vidare på dessa landvinningar. På just mitt ansvarsområde vill jag framhålla att utbildning och kultur har en lång tradition av främjande av jämställdhet. Gemenskapsprogrammen på området, t.ex. Sokrates, Leonardo da Vinci och Ungdom, bidrar alla till detta mål. Vidare försöker man inom Kultur- och Mediaprogrammen främja icke-stereotypa bilder av kvinnor och män i de kulturprodukter och åtgärder som får stöd. Som ett led i utarbetandet av nästa omgång program inom utbildning och kultur planerar kommissionen att göra en särskild utvärdering av hur principen om integration av jämställdhetsperspektivet tillämpats i de nuvarande programmen. Här kommer utvecklingen av särskilda indikatorer att uppmärksammas.

När det gäller mångspråkighet bör särskild vikt läggas vid språkutbildningen i medlemsstaterna, i synnerhet på behovet att få fler manliga studerande att söka sig till språkyrken som t.ex. tolkning.

Ur ekonomisk synvinkel bör vi anlägga ett vidare perspektiv på frågan: hur påverkar de offentliga utgifterna som helhet målet att uppnå jämställdhet? Minskas eller ökas befintliga ojämlika möjligheter av offentligt stöd och myndigheternas agerande som arbetsgivare? Några framsteg har redan gjorts på området. Många program som finansieras av EU:s budget, såsom strukturfonderna och program inom utbildning, forskning och utvecklingsarbete, tar uttryckligen upp främjandet av jämställdhet och ökade möjligheter för kvinnor.

Jag åtar mig att se till att de olika avdelningarna under mitt ansvar kommer att stödja och genomföra kommissionens handlingsprogram för jämställdhet.